

**Bütün
Ülkelerin
İşçileri
Birleşin!**

**Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm
Yolunda**

Gerçek

Sayı 195
Ağustos 1981
20 TL

EKONOMİK PERSPEKTİF VE FAŞİZM

Türkiye'de uygulanan ekonomi-politikanın "kritik" bir dönemecten geçtiğini bütün işverenler söylüyorlar. Tekelcilerin sözcüsü durumundaki kuruluşların söylediklerine bakılırsa, önümüzdeki aylarda Üzal'ın politikaları önemli bir sınavdan geçecektir. 24 Ocak kararlarının "çok başarılı" olduğuna ve olacağına kendisini iyice inandırmış olan işadamlarının, gelinen noktada bu kararlara karşı belirgin bir kuşku duymaları sebepsiz değildir.

Sebeplerden biri "dış yardım" olarak beklenen miktarın, geçen yılın yarısına düşmesidir. Halbuki geçen yıldan buyana ekonominin döviz ihtiyacı daha da artmış olmalıdır. Demek ki, dış ticaret açığı daha da büyüyecektir. Bu, ithalatı iyice kısan tedbirlerin gündeme gelmesi demek olacaktır. İthal etmedikçe yerinden kıpırdayamayacak kadar hantal ve bağımlı olan ekonomi, bütün "kurtuluş" reçetelerine karşı duyarsız olacağı bir noktaya doğru sürüklenebilir. Bu noktada Üzal'la birlikte iflas edecek olanların sayısı bir hayli fazla olacaktır.

Sebeplerden bir diğeri, 24 Ocak kararlarının üstünden geçen ondokuz aylık dönemin sonuçlarıdır. Enflasyonu yaratan sebeplerin hiç biri bertaraf edilemedi. Ekonomiye yön veren Üzal'ın şu mantığı vardı: Enflasyonu durdurmak için kitlelerin alım gücünü kısmak gerekir. Bu nasıl yapılabilir? Yine Üzal'a göre fiyatları olağanüstü ölçüde yükseltmekle. Böylece tüketiciler malların fiyatlarına yetişemeyecekler, alamıyacaklar, fiyatlar da yerinde duracak...

Bu bakışa göre, fiyatları devlet yükseltirse bu fiyat artışı sayılmaz ve devletin yarattığı fiyat yükselmeleri enflasyon dışıdır. Nitekim Üzal, enflasyon hesaplamalarında, "aşağıya çektik" veya "ellilerin altına düşürdük" gibi, ekonomi bilimi açısından değeri, kitlelerin pratik yaşamı bakımından da inandırıcılığı olmayan sözler edebilmektedir. Hatta Üzal yaptığı hesaplara, yukarıda andığımız mantığının gereği olarak, devletin zam yaptığı ayları, yılın öteki aylarından çıkarıp atmakla varabilmektedir. Ama "alış-veriş" in bir kanadı olan tekelcileri bu hesaplarla oyalamak mümkün olma-

maktadır.

Üzal'ın politikalarını ve dolayısıyla hükümetin bir kanadını gözden düşüren sebeplerden bir diğeri de, muhtemel bir bozgunun "son bozgun" olacağının seziliyor olmasıdır. Sivil rejim döneminde kararların başarısızlığı rejimin otoriter olmayışına bağlanmaktaydı. Nevar ki aynı kararlar 12 Eylül'den bu yana, yani onbir aydır, "otoriter rejimin" güvencesi altında işletilmektedir ve sonuç aynıdır. Bundan sonraki bozgunun bağlanacağı bir gerekçe olmayacaktır.

Hoşnutsuz olan tekelcilerin görüşünü TUSİAD başkanı Ali Koçman şöyle dile getirmektedir: "Ekonomiye yönelik tenkitlerin Üzal'ın şahsına değil, politikalarına dönük olması lazımdır."

Koçman eleştirilerin sonuç yaratıcı nitelikte olmasını arzularken özellikle önümüzdeki ayları düşünüyor. İşadamları Üzal'ı fazla doktriner bulmaya başlamışlardır. Ondan pratik çözümleri, uzun vadeli hesapların başarısına feda etmesini istiyorlar. İstedikleri bir kaç kalem "karar değişikliği"dir!

Değişiklik isteği, para ve faiz politikalarında yoğunlaşıyor. Tüketimi pompalayacak kadar para ve kredileri en geniş çapta kullanılabilir hale getirecek kadar faiz indirimi...

İşadamları, bunlar yerine getirilirse hareketlenecekler. Ama bu, Üzal'ın kurduğu sistemi temellerinden sarsmış olacak. Belki herşeye yeniden başlamak, belki de başka alternatifler aramak gerekecek. Bu iş adamlarını oldukça az, isteklerinin yerine getirilmesi ise -özellikle önümüzdeki aylar içinde- çok fazla ilgilendiriyor.

Çözüm nasıl olacak? İş adamlarının istekleri ile hükümetin politikaları arasında tam uyum nasıl sağlanacak?

Buna cevap askeri cuntadan geliyor. Generaller ekonomik sorunlardan anlamıyorlar ama "otoriter olmayı" beceriyorlar. Üç yıl için geldiklerini söylemiş olsalar da, eğer "halk isterse" beş yıl, hatta daha fazla da kalabilirler. Yetir ki, işadamları ve onların yolunu döşeyen hükümet, bu süreleri iyi değerlendirsinler. Birdenbire düşmesinler...

Eskişehir Sanayi Odasının 8 Haziran'da düzenlediği "Eskişehir Sanayi Kuruluşlarının Sorunları" toplantısında, kendini "Bugüne kadar daima büyük sanayicilerin içinde yaşamış bir insan" olarak takdim eden cunta-cı Sanayi Bakanı Kocatopçu işareti veriyor: "İthalatımız artmaktadır... ama ihracattaki artış yüzdesi de yüksek olduğu için, bu düzen devam ettiği takdirde, dört yıl zarfında 14 milyar dolarda ikisinin birleşmesini beklemek lazım. Eğer bu başarı, bu düzen devam edebilirse, ithalatta 9 milyardan, 4 yıl sonra 14 milyara çıkacağız. İhracatımızda da 3 milyardan gene 14 milyara çıkacağız. Bütün enteresan tarafı işin bu. 0 zaman dış ticaret dengesinin düzelmesi birçok sorunumuza cevap verecek."

İşte böyle! On yıllardır tazi hızıyla artan ithalat giderleri ile kaplumbağa adımlarıyla ilerleyen ihracat gelirleri arasındaki açığı kapatmak için gerek duyulan "sihirli değnek" nihayet bulunmuştur. Ve de "bu düzen" in daha en az 4 yıl sürmesini sağlayacak olan *cunta sopası*'ndan başka birşey değildir! Kocatopçu "...ama eğer yine petrol sorunu gibi başka bir dış etken çıkmazsa, başka ekonomik dünya faktörleri bizi daha zor yerlere sıkıştırmazsa. Onları da bugünden görmemize imkan yok," diyerek bu dört yıllık sürenin sonunu açık bırakmayı ihmal etmeyecek kadar da "öngörüslü"dür...

Ekonomiden anlamasa da "otoriter olmayı" pekala beceren ve bundan ziyadesiyle hoşlanan cunta süre yönünden niçin cömert davranmasın ki? Çalışan halkı faşizm koşullarında düşük ücret, pahalılık, işsizlik belalarıyla bunaltan "bu düzen" in zorba bekçilerine, çalışanları daha uzun süre ezmeden ekonomiyi kurtarmanın "imkansız" olduğunu "kavratmak"tan kolay ne var? Böylece cunta "terörle mücadeleyi" yavaşta alıp iktidarını uzatmayı deneyecek. Hükümetin önündeki zaman artacak ve Üzal'ın politikalarının başarı ihtimalini yıllara yayıp güncel sorunlardan işadamlarına rahatlıkla ödün verebilecek. Belki faizler düşmeyecek ama tekelciler ucuz kredi kaynakları buluna-

(Devamı 11. sayfada)

DİSK'lı Sendikacılar Katlediliyor

Yaşar ARIKAN

DİSK Genel Yönetim Kurulu Üyesi

DİSK'e bağlı İLERİCİ DERİ-İŞ Genel Başkanı Kenan Budak'ın İstanbul'da öldürülmesi üzerine bir basın açıklaması yapan DİSK Genel Yönetim Kurulu Üyesi Yaşar Arıkan "Bu yapılanların hesabını elbet birgün Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkı soracaktır" dedi.

DİSK Genel Yönetim Kurulu Üyesi Yaşar Arıkan'ın İlerici Deri-İş Genel Başkanı Kenan Budak'ın İstanbul'da sokak ortasında kurşuna dizilmesi ile ilgili basın açıklaması şöyledir:

"Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) in eski Genel Yönetim Kurulu Üyesi ve İLERİCİ DERİ-İŞ Sendikası Genel Başkanı Kenan Budak 27. 07.1981 günü İstanbul'da polis ve askerler tarafından kurşunlanarak öldürüldü.

Bilindiği gibi askeri cunta 12 Eylül darbesiyle birlikte kendisine birinci hedef olarak işçi sınıfını ve onun ekonomik-demokratik, politik örgütlerini seçmiştir. Bu arada askeri cunta DİSK'e ve onun yöneticilerine amansızca saldırmaktadır. DİSK'in bütün yöneticileri aylarca işkence altında tutulduktan sonra idam talebiyle yargılanmaya başlanmışlardır. Yine bilindiği gibi faşist cuntaya teslim olmadıkları için, onun çağrılarına uymadıkları için 34 DİSK yöneticisinin yurttaşlıktan çıkarılacağı ilan edilmişti. Kenan Budak işçi sınıfının sendikal hareketinin yiğit ve dirençli evletlerinden biri olarak hiçbir yönüyle meşru olmayan bir yönetime teslim olmamayı yeğlemiş, bugüne kadar İstanbul'da görevini çok zor koşullar altında sürdürmeye çalışmıştır.

Basında çıkan haberlere göre işçi sınıfının bu yiğit ve kararlı evladı 27.07.1981 günü İstanbul'da saklandığı yerde kurşunlanarak öldürülmüştür. Cuntanın kolluk kuvvetleri "kaçmaya teşebbüs ettiğinden kendisine ateş ettik" diyorlar. Gerçekte ise, mahkeme edilmeden bir insanın kurşunlanarak idam edilmesi olayından başka bir şey değildir. 12 Eylül darbesinden sonra işkencede ve bu biçimde öldürülmüş yurtseverlerin sayısı 600'ü aşmaktadır. Sürek avında öldürdükleri yurtseverleri çatışmaya girdikleri için öldürdüklerini, ya da kaçmaya teşebbüs ettiklerini için ateş ettiklerini söylüyorlar. Son aylarda işkencede öldürdükleri pekçok insanın cesedini geceleri ıssız yerlere bırakıp, başkaları tarafından öldürülmüş insanlar süsü veriliyor.

Kenan Budak'ın öldürülmesi de cuntanın işçi ve halk düşmanı yüzünü

sergileyen çarpıcı bir olaydır. İşçi sınıfımız ve emekçi halkımız er ya da geç bu yapılanların hesabını soracaktır. Bu gibi cinayetler Türkiye'de sürdürülmekte olan bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesini durdurmaya yetmeyecektir. Bütün zorba yönetimler gibi ülkemizdeki askeri cunta da birgün yıkılıp gidecektir; yokolup gidecektir.

Kenan Budak'ın katledilmesiyle işçi sınıfımız kararlı bir savaşçısını kaybetti. Fakat onun anısı işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın mücadelesinde her zaman yaşayacaktır."

İşkence ve Tutuklamayla Adam Olmayan Açlıkla Adam Edilecek

12 Eylül'den bu yana ilerici, demokrat, sosyalist onbinlerce insanı gözaltına alan, tutuklayan, işkence-den geçiren faşist cunta, özellikle işçi ve emekçilere siyaseti yasaklamak için elinden gelen her türlü zorbalığı yapıyor. Geçmişte ekonomik demokratik ve siyasi mücadelede yeralan işçiler, emekçiler çeşitli baskı ve kovuşturmayla uğruyor. "Sakıncalı" görülenlerin işine son veriliyor.

12 Mart 1971 sonrası getirilen kamu düzeni, kamu yararı vb. muğlak kavramlarla tanımlanan devlete karşı işlenen suçların kapsamı genişliyor. İnsanlar düzmece suçlar ve iddianamelemlerle ne olduğu belli olmayan suçlardan dolayı hüküm giyiyor. Esas amaç emekçi halkın yükselen sesini susturmak üzere gözdağı vermektir.

Keyfi gözaltı ve tutuklamalara şimdi bir yeni baskı yöntemi eklenmiştir. İşkence ve tutuklamayla adam olmayanlar aç bırakılarak adam edileceklerdir! Kim ekonomik-demokratik ve siyasi haklarına sahip çıkmakta ısrar ederse, ailesiyle birlikte kendini sokakta bulacaktır. Bu tedbir(!) cuntanın görevlendirdiği Yüksek Hakem Kurulu'nun DİSK işçileri ile ilgili uyguladığı toplu sözleşmede şöyle belirtilmektedir: "...sabotaj, devletin ülke ve milleti ile bütünlüğüne, milli güvenliğe, kamu düzenine, Türk Silahlı Kuvvetlerine karşı işlenen suçlardan hüküm giyenler, cezanın ertelenmesi, paraya çevrilmesi veya affa uğraması hallerinde dahi herhangi bir suretle tekrar işe alınmazlar."

Devlete karşı niteliğinin ne olduğu bilinmeyen suçlarla yargılanıp, cuntanın bizzat atadığı mahkeme heyetlerinin mahkûm ettiği işçiler, cezaları tecil edilse, paraya çevrilse, hatta affa uğrasalar da yeniden işe dönemeyecekler. Böylelikle bir yandan temel hukuk kuralları yokedilmekte, diğer yandan işçiler kara listeye alınarak, aileleriyle birlikte açlığa mahkûm edilmektedirler.

Yalnızca işçiler değil, memurları da aynı akıbet beklemektedir. Memurlarla ilgili hazırlanmakta olan yeni düzenlemeler benzer tedbirleri içermektedir.

Cunta tekelci sermayeye dikensiz gül bahçesi yaratmak üzere zulmünü sürdürmektedir. Ancak baskı ve zulüm işçilerin, emekçi halkımızın faşizme karşı iş-ekmek-hürriyet mücadelesini durduramayacaktır!

Özel Güvenlik Teşkilatı Kuruluyor

• işyerlerini faşistler koruyacak

Halk düşmanı faşist cunta birbiri ardına çıkardığı "yasalar"la gerçek yüzünü pervasızca sergiliyor. Tekelci sermayenin desteğinde zorbalığını sürdüren cunta, emekçi halkın muhalefetini bastırmak için en zalim tedbirleri alıyor. Bu tedbirlerden bir tanesi, geçtiğimiz günlerde "Özel Güvenlik Teşkilatı" kuruluşunun ilanıdır.

Açıklandığına göre "milli ekonomiye ve devletin savaş gücüne önemli ölçüde katkısı bulunan, kısmen veya tamamen yıkılmaları, hasara uğratılmaları veya geçici bir zaman dahi olsa çalışmadan alıkonulmaları ülke güvenliği, ülke ekonomisi veya toplum hayatı bakımından olumsuz neticeler yaratacak, kamuya veya özel kişilere ait kurum ve kuruluşların sabotaj, yangın, hırsızlık, soygun, yağma, yıkma ve zorla işten alıkoyma gibi tehdit, tehlike veya tecavüzlerle karşı korunmasında ve güvenliklerinin sağlanmasında "özel güvenlik teşkilatı" adı altında görevlendirilecek kişiler yeralacaktır. Bu kişiler, kuruluşları "her çeşit tehdit, tehlike ve tecavüze karşı korumak, görev alanları içinde işlenmiş veya işlenmekte olan suçları derhal kolluk kuvvetlerine bildirmek, genel kolluk kuvvetleri gelinceye kadar sanıkları yakalamak ve gözaltına almak, delilleri muhafaza etmek, kolluk kuvvetlerinin işe elkoymasından itibaren ona yardımcı olmak, koruma ve güvenlik hizmetlerinin gerektirdiği diğer önlemleri almak..." ve silah taşıma ve kullanma yetkisine sahip olacaklardır.

Tüm bunların bir tek anlamı vardır; işçilerin, emekçilerin faşist cuntaya karşı başkaldırısını anında kanla, zorbalıkla bastırmak, işçileri tekelci sermayenin uysal birer kölesi etmek üzere faşistleri silahlandırarak fabrikalara, kamu kuruluşlarına salmak...

Çıkarılan "yasa"nın hiç bir hukuki dayanağı olamaz. Bu, doğrudan doğruya faşist cuntanın en temel insan hak ve özgürlüklerine meydan okuyan cüretidir. Gözaltı süresinin 90 gün olduğu, keyfi gözaltı ve tutuklamaların yoğun bir biçimde sürdüğü ülkemizde, cunta zulmünü bir adım daha ileri götürerek işyerlerinde silahlı sivil zorbalar görevlendirmektedir.

Ve bu, varlıkları hiç bir demokrasi kuralı ile bağdaşmayan sivil zorbarlar, insanları keyfi olarak yakalayıp gözaltında tutabilecek, silah kullanacak, genel kolluk kuvvetlerine yardımcı olacaklardır! Tıpkı faşist MHP ve yan kuruluşlarının "devletin güvenlik güçlerine yardım ettiklerini" söyleyerek kanlı eylemlerini gerçekleştirmeleri gibi.

"Özel güvenlik Teşkilatı"nın kuruluşu Türkiye'de insan haklarının ihlalinin açık bir örneğidir. Faşist cuntanın sergilediği devlet terörünün işyerlerinde silahlı faşist zorbarlar eliyle daha da koyulaştırılmasıdır.

Halk düşmanı cunta şimdi eli silahlı faşist zorbarlarla fabrikalarda, işyerlerinde yükselen muhalefeti kanla, zorbalıkla engellemeyi hesaplıyor. Cuntanın gözü bu kadar dönmüş, işçi düşmanlığı ve emekçilere saldırısı bu kadar azgınlaşmıştır.

Toplu Konut Yasasının Düşündürdükleri

Milli Güvenlik Konseyi, gürültüsü birkaç ay önceden koparılan "Toplu Konut Yasası"nı kabul etti. Bu yasayla İmar İskan Bakanı Şerif Tüten'in açıklamasına göre "gecekondu sorunu-na çözüm getirecek, dar gelirliilerin ev sahibi olması için gereken kaynak yaratılacak, yılda 350.000 konutluk ülke ihtiyacı, kurulan Kamu Konut Fonu sayesinde giderilebilecek"miş! Yine T.Emlak Kredi Bankası Genel Müdürü Cemal Kulu'nun açıklamasına göre kanunun amaçları: "1-Meskeni olmayan halkımızı birer yuvaya kavuşturmak, 2-Bankacılık sistemini devreye sokarak, konut finansmanına yardımcı olmak, 3-Konut inşa maliyetini ucuzlatacak tedbirleri almak, arsa spekülasyonunu önlemek, alt yapıyı kolaylaştırmak, ülke şartlarına uygun yapı malzemesi ve yapı elemanı endüstrisini teşvik etmek, hızlı konut üreten sistemlerin gelişmesine yardım etmek, 4-Sağlıksız şehirleşme ve gecekondulaşmanın önemli boyutlara vardığı yerlerdeki uygulamaya öncelik vermek..."miş!

YASANIN GETİRDİKLERİ

Yasayı uygulamakla görevli en yetkili ağızlar böyle derken yasa hükümleri hiç de öyle dememektedir. Şöyle ki:

Yasaya göre her yıl bütçenin %15'i kurulacak olan Kamu Konut Fonu'na aktarılacak. Bu fonun %12'si kamu-laştırmaya, %80'i projelendirme hizmetleri, inşaat işleri, yapı tasarrufuna verilen banka ve fon kredilerinin faiz farkına, %3'ü inşaatla ilgili araştırmalara ve %5'i de yapı elemanı, malzemesi ve araçları üreticileri, inşaat kuruluşları ve toplu mesken yapımı için kurulan inşaat şirketlerine sermaye ve işletme kredisi olarak ayrılıyor.

GENERALLERİN KURUCU MECLİSİ

Cuntanın sözümona bir "Kurucu Meclis" toplaması içe ve dışa dönük bir aldatmacadan başka hiç birşey değildir. Cunta halkın çıkarları aleyhindeki tercih, karar ve düzenlemelerine tepeden inme bir "meşrûiyet" kılıfı uydurmaya bakmaktadır. "Kurucu Meclis" in ana mihrakı yine cunta olacak. Geriye kalanın da adı verilmiş zaten:

"Danışma Meclisi"!

Yetenekleri de, dünya görüşleri de, onurları da eli silahlı beş zorbanın emir kulu olmakla mütenasip birkaç düzine "hizmet" heveslisi! Yapacakları şey yukardan aldıkları emirleri metinleştirmek, olabildiği ölçüde de "yenir yutulur hale" getirmeye çalışmak. Dünya kamuoyu önünde kendilerini destekleyen -kimi gerici İngiliz Lordları ve milletvekilleri gibi- çevreler nezdinde zevahiri kurtarmak için... Bunun ötesinde, Generallerin "Kurucu Meclisi"nin tek fonksiyonunun bir asker-sivil faşist dikta rejimi kurmaktan başka birşey olmadığını generaller de saklamıyorlar.

Cuntanın asker emeklisi Milli Eğitim Bakanı daha bugünden açıkça şöyle konuşmaktan çekinmiyor: "...Türk milli eğitimini yeni ve sağlam esaslara oturtuyoruz. Atatürkçü görüşü yerleştiriyoruz. Bu konuya Anayasada da yer verilecek ve hiç kimse Atatürkçü eğitim sistemini değiştiremeyecektir. Bu konuda gereken tedbirler alınacaktır. Direktifi sayın Devlet Başkanımız vermişlerdir. Bir daha ne inhilale ne de bozulmaya uğramayacak bir düzen kurulacaktır."

Bu kadar açık!

"Danışma Meclisi" adı verilen emir kulları topluluğunun atanma biçimi ve yetkilerini belirleyen cunta kararları, generallerin, niyetlerini mek parmak olsun gizleyecek bir incir yaprağına bile ihtiyaç duymadıklarını gösteriyor. Bu bakımdan "Kurucu Meclis" in atanma biçimi ve işleme kurallarıyla ilgili eleştiri, serzeniş, öneri, hatırlatma gibi davranış ya da duygulanmalar da külliye beyhude ve abestir. Cunta koşullarında "Kurucu Meclis" üyeleri seçimle mi belirlenseydi daha iyi olurdu, 1961 Anayasasının şu kadarı mı korunsun, bu kadarı mı değişse iyi olur tarzında fikir serdetmenin hiç bir anlamı yoktur. Çünkü bu sözde "Kurucu Meclis" in hiç bir meşrûiyet ve yasallığı yoktur.

Olamaz da! Anayasayı çiğneyip iktidarı gaspeden, millete demokrasiyi yasaklayan, bundan sonra da benim direktiflerim dışında demokrasi olmayacak demekten çekinmeyen bir avuç eli silahlı zorbanın hükmü altında, kuruluş biçimi ve yetkisi ne olursa olsun ne Kurucu Meclis olabilir, ne de kurucu faaliyet. Halkın ensesine silah zoruyla binip de sözde halk adına halkın geleceğini düzenlemeye kalkışmak maskaralığına hayır!

Türkiye'nin demokrasi ve halk güçleri generallerin "Kurucu Meclis" ini tanımıyorlar ve tanımayacaklar. O sözde meclisin karar ve düzenlemeleri şimdiden tümüyle KEELLEMEYKON'dur.

Ve er geç birgün layık olduğu yere, tarihin çöp sepetine atılacaktır!

Konut sahibi olmak isteyen yurttaş, seçtiği konut tipine göre küçük yerlerde bina maliyetinin %20'sini, nüfusu 500 bini aşan yerlerde %25'ini herhangi bir milli bankaya yatıracak. Her yıl yatırdığı para da toplam yatırması gerekenin dörtte birinden az olamayacak. Bu parayı yatıran yurttaş mesken ön tahsisi yapılacak ve geri kalan bölümü için yurttaş, nüfusu 500 binin altındaki yerlerde 75 metre kareden küçük konutlar için %5 faizle ve 20 yılda ödenmek üzere, daha büyük konutlar için daha yüksek faizle daha kısa sürede ödenmek üzere borçlandırılacak. Nüfusu 500 binin üzerindeki büyük kentlerde ise faizler %2 artıyor ve vade 2 yıl kısalıyor. Örneğin nüfusu 500 bini aşan bir yerde 95-100 metre kare büyüklükte bir konut için yurttaş, %11 faizle ve 13 yıl vadeli kre-

di sağlayabilecek.

Bankaya ilk yatırılan para için bankalar faiz ödemeyecek, yurttaş para biriktirmekten vazgeçtiği takdirde parasını çekebilecek, ancak vadesiz mevduat faizine razı olacak.

YASANIN ÇIKARILIŞ NEDENİ

Ülkemiz tekelleri burjuvazisi 70'li yılların sonlarına doğru girdiği ekonomik açmazdan kurtulmak için emperyalist tekellerin bütün dayatmalarına boyun eğmek zorunda kalmıştı. Bu dayatmalar özet olarak şu idi: "Tüketimi kısmak, sanayi yatırımlarını durdurmak, kamu harcamalarını kısmak, kalkınma hayallerinden vazgeçip tarıma ağırlık vermek." Bunun da yolu ücretlerin dondurulması ve fiyatların alabildiğine kamçılanmasıydı. Ve 25 Ocak kararları (Devamı 4. sayfada)

riyle bu yola girildi. Nevar ki, bu söylendiği kadar kolay değildi. Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilerin bu kararlara muhalefet edeceği açıktı. Zaten, tekelci burjuvaziye bıraksan, 1980 başlarından çok önceleri bu kararları hayata geçirmek için uygulamalara geçmiş olurdu. Fakat karşılaşılabilecek halk muhalefeti onu korkutuyordu. Nitekim 1980 yılı içinde başlayan toplu sözleşme görüşmeleri hemen gösterdi ki, işçi sınıfımızın, ücretlerin dondurulmasına öyle kolay kolay razı olmaya niyeti yoktu. Ancak "her derdin bir çaresi bulunur"du. Burjuvazi, 12 Eylül günü silahı işçi sınıfının altına dayadı. Grev çadırlarını söktü attı. Yöneticilerini hapse attı ya da katletti. Eline geçiremediklerini de "vatan haini" ilan etti, "kurtuldu".

Bilindiği gibi diğer toplum kesimlerinde de benzer uygulamalarla tüm emekçilerin sesinin kısılmasını sağladı.

Bunun sonucunda ülkemizde açlığa mahkûm edilen insanlar, daha az önemli olanından başlayarak en önemlisi-ne doğru birçok ihtiyaçlarından vazgeçmek zorunda kaldılar. Ve ilk vazgeçtikleri ihtiyaçlarından biri de konut oldu. Bırakın yeni konut edinmeyi, vadeli mevduata bankaların verdiği yüksek faizle yaşantısını birazcık iyileştirmeyi hesaplayan ve şu ya da bu yolla bir ev sahibi olmuş yurttaşlar da bunu elden çıkarmanın hesaplarını yapmaya başladılar. Bir yıl içinde ev kiralarındaki artış %200'ün üzerine çıktı. "Kiralık" tabelaları "Satılık" olarak değiştirilmeye başlandı.

İşin bu tarafı gerçi burjuvaziye fazla ilgilendirmiyordu, ama madalyo-

nun bir de öbür yüzü vardı ki, bundan iyice tedirgin olmaya başlamıştı. İnsanların konut ihtiyacından vazgeçmeye başlamaları bu alanda "iş yapan" müteahhitinden inşaat malzemeleri üreticisine, arsa spekülâtöründen, inşaat malzemelerinin ticaretini yapanlara kadar bir dizi sermayedarı da tatlı kârlardan vazgeçmek zorunda bırakmıştı. Bunlara iş alanı açmak gerekiyordu. Bu da, Toplu Konut Yasası ile sağlanabilirdi.

Ayrıca bu sayede ekonomi bir ölçüde hareketlenebilirdi. İnşaat sektöründeki bir canlanma, belli ölçülerde diğer sektörlerde de mutlaka kendini hissettirir, son günlerde olağanüstü boyutlara varan işsizliğe nisbi bir çözüm getirebilirdi. Bundan başka, ev sahibi yapma vesilesiyle emekçilerin "kara günler" için ayırdığı, kıyıda köşedeki son kırıntılarında el konabilirdi.

Böyle bir yasanın burjuvazi açısından bir avantajı da, halk kitlelerinde MGK aleyhinde doğmaya başlayan havayı yumuşatacak olmasıydı. Öyle ya, inşaat işçileri, teknik elemanlar ve bu alanda çalışan mevsimlik işçiler iş bulacak, ayrıca bu yolla konut edinebileceğini düşleyen yurttaşlarda Konseyin "alıcınaplığı" karşısında ona minnet besleyeceklerdi.

Toplu Konut Yasası, bu mülahazaların ürünü olarak çıkarılmıştır. Yoksa, yetkililerin iddia ettiği gibi ne "halkımızı birer yuvaya kavuşturmak" ne de "gecekondu sorununa çözüm getirmek" burjuvazinin problemi değildir. Nitekim, hem imar ve İskan Bakanı, hem T.Emlak Kredi Bankası Genel Müdürü "gecekondulaşmanın bu yasayla önleneyeceği", "gecekondulaş-

manın önemli boyutlara vardığı yerlerdeki uygulamaya öncelik verileceği" yolundaki beyanatlar vermelerine rağmen yasayla gecekonduların yoğun olduğu yerleşme birimleri olan büyük kentlerimizde ev sahibi olma, diğer yerleşme birimlerine kıyasla büyük ölçüde zorlaştırılmıştır. Yani yasa koyucunun "gecekondu" diye bir meselesi yoktur.

Halbuki, T.Emlak Kredi Bankası Genel Müdürünün şu açıklaması yasa koyucunun meselesini ortaya koyuyor. Yasanın amaçlarından biri "...ülke şartlarına uygun yapı malzemesi ve yapı elamanı endüstrisini teşvik etmek, hızlı konut üreten sistemlerin gelişmesine yardımcı olmak" diyor Cemal Kulu. Bu endüstri ve sistemlerin nasıl teşvik edilip gelişmesine yardımcı olunacağı yasa da belirtilmiş. Kamu Konut Fonu'nun %5'i bu şirketlere sermaye ve işletme kredisi olarak verilecek. Bütçenin %5'i her yıl Kamu Konut Fonu'na aktarılacağına ve 1982 bütçesinin 2 trilyon TL. civarında olacağı tahminine göre bu şirketlere aktarılacak pay 5 milyar TL. civarında olacaktır. Ayrıca, bu para bütçeden aynı oranda her yıl ayrılacaktır. Böylece, bu alanda "iş yapacak" firmalar pahalı kredi aramak derdinden kurtulacaklardır.

"Halkımızın birer yuvaya kavuşması" amacına gelince, yasayla, kimlerin yuva sahibi olabileceğini bir örnek ile açıklamaya çalışalım. İşçi ve emekçilerin yoğun olarak yaşadığı büyük kentlerimizden birindeki 5-6 kişilik bir emekçi ailesini örneğimize temel alırsak ortalamayı aşağı yukarı tutturmuş oluruz. Yine bu ailede iki kişinin herbirinin asgari

(Devamı 11. sayfada)

Hayat Pahalılığı ve Faşizm

İSTANBUL ÜCRETLİLER GEÇİRME ENDEKSİ
(1968 : 100 Hesabıyla)

Yıl/Aylar	Gıda maddeleri	Isıtma aydınlatma	Giyim ve ev eşyası	Kira ve ev bakımı	Genel endeks
1979 Ortalaması	1020.2	1281.0	1409.2	1669.3	1179.0
1980 Ortalaması	1811.5	3002.9	2507.4	2432.2	2073.3
1981 Ocak	2279.6	3720.2	2988.2	2592.5	2486.2
1981 Şubat	2305.5	3765.4	2993.7	2628.0	2512.3
1981 Mart	2312.5	3756.4	3002.4	2682.7	2532.9
1981 Nisan	2334.4	3821.4	2012.2	2737.5	2562.1
1981 Mayıs	3412.9	4207.6	3119.6	2855.2	2644.3

(Kaynak, İSTANBUL TİCARET Gazetesi, İTO yayını, 26 Haziran 1981)

Yukarıdaki tabloda halkı kasıp kavuran hayat pahalılığının rakamlara dökülmüş ifadesi görülmüyor. Bu rakamları yayınlayan, İstanbul Ticaret Gazetesi, o da İstanbul Ticaret Odası'nın bir yayını. Halkın en zorunlu ihtiyaçlarını kapsayan dört kalemtedeki artışlar ayrıntılı açıklamaya ya

da yoruma ihtiyaç göstermiyor. Sadece, bu rakamlar bir kere daha böyle hep bir arada görülmüş, Yüksek Hakem Kurulu denilen kurumun niçin ihdas edildiği, toplu sözleşme sistemine niçin son verildiği, grevlerin ve tüm sendikal faaliyetin niçin yasaklandığı, DİSK'in niçin kapatılıp Genel

Başkanı dahil 52 yöneticisinin idam talebiyle, 2000 üye ve militanının da çeşitli ağır hapis talebiyle sözde yargılandığı ve, giderek, generallerin iktidarı niçin gaspedip Anayasayı, tüm demokratik özgürlükleri ve insan haklarını çiğnedikleri daha da apaçık anlaşılmıyor mu?

CUNTANIN DALAVERACI YÜZÜ HER OLGUNUN ALTINDAN SIRITIYOR

TV her akşam onbinlerce silahın e-le geçirildiğini, halkın ikiyüzbine yakın silahı kendi eliyle getirip teslim ettiğini tekrarlayıp duruyor. Söylenenlere bakılırsa halkımız askeri yönetimi destekliyor ve bu desteğini de elindekini-avucundakini getirip cuntaya bağışlamakla gösteriyor(!)

İşin gerçeği bu değil elbette. Ke-ban'ın Denizli köyü sakinleri, kendilerine uygulanan bir zorbalığı şöyle anlatıyorlar:

"Köye bir komando bölüğü geldi. Muhtarı çağırılan komutan, kendilerine belli bir miktar silahın teslim edilmesini istedi. İstenen miktarda silah, bir çuvala doldurulup köyün dışında bir yere bırakılacak ve komutan askerleriyle birlikte gidip bu silahları alacaktı. İsteddiği yapıldı ama teslim edilen silahlar komutanın istediği miktarda olmamıştı. Köyün bütün erkeklerini köy meydanına toplayıp falakadan geçirdiler. Bütün köy erkekleri, komutanın istediği miktar silahı bulabilmek için seferber olduk. Komşu köylerden, uzak bölgelerden silahlar satın alıp komutana teslim ettik. Biz gırtlığımızı kadar borca girdik, komutan mutlu oldu."

Bafra'nın bir köyünde benzeri bir olay şöyle oldu: Yaşlı ve kimsesiz bir ihtiyarda "mavzir bulunduğunu" ihbar alan(!) komutan, köyü bastı. İhtiyardan mavzerini getirmesini istedi. Ama böyle bir silah yoktu. İhtiyar köylü yurttaş üç gün işkenceden geçirildi. Mavzeri bulup getirmesi isteniyordu. Çaresiz kalan yurttaş borçlandı, bulup buluşturdu, bir mavzer satın alıp getirdi. Komutana teslim etti. "Teslim alınan" bu silahları cunta, halkın kendisine desteği olarak gösteriyor.

Generallerin bir başka yalanı da "halkın silahlı güçlere bağış yapmak için yarıya girdiği" şeklindedir. İşadamlarının orduya bağışladıkları milyonlar doğrudur. Ama halkın verdiği nedir?

Askeri satınalma komisyonlarında ihale kazanmak için müteahhitler büyük rüşvetler veriyorlar. Şartnameler "bağış" adı altında yüksek paralar karşılığı satılıyor. Alanı belli vereni belli bu haraclar "halkın orduya bağışı ve güveni" olarak gösteriliyor. Köylülerin sattığı üründen kesilen "askeri rüşumlar", askeri ve yarı askeri heyetlerin gezip topladığı paralar, bölge komutanlarının

işçi ücret bordrolarına zorla soktukları "bağış fonları" halkın orduya güveninin işareti olmak şöyle dursun, halkın ordu zoruyla nasıl soyulup baskı altında tutulduğunun açık örnekleridir.

Cunta halkı haraca kesiyor. Sonra da dönüp bunu "halkın desteği" olarak gösteriyor. İşte faşizmin çirkin ve dala-veracı yüzü budur.

CUNTANIN EKONOMİ POLİTİKASI: CEBRİ TASARRUF

Kenan Evren cuntası petrol ürünlerine ve demir-çeliğe yeniden zam yaptı. Bu demektir ki petrole ve demir-çeliğe dayalı mamüllerin tümünün fiyatı otomatikman ve bir kalemde yüzde 10 oranında üzerinde artacak. Cunta ve sözcüleri enflasyon hızını kes-

tiklerini, ekonomide istikrar sağlayıp "düze çıktıklarını" son zamanlarda pek sık tekrarlamaya başlamışlardı. Bu sözlerin ne anlama geldiğini, belki büsbütün bükülen geniş emekçi kitleler her geçen gün daha iyi anlıyorlar.

Türkeş'in "cebrî tasarruf" adını verdiği ekonomi politikanın adı Evren cuntasının sözlüğünde "ekonomiyi sihhate kavuşturma" oldu. Fiyatlar yükseldikçe yükseltildi, ücretler düşük tutuldu. Kitlelerin satınalma gücü iyice azaltıldı. İşçiler başta olmak üzere bütün emekçilerin aklalebilecek tüm ekonomik-demokratik hakları kaldırıldı. Böylelikle IMF'nin reçetelerindeki acı ilaçları halka içirtmeye Demirel hükümetinin gücü yetmediği için, bu görev Kenan Evren ve şürekâsı tarafından yürütülmeye başlandığını kitleler bizzat kendi gündelik hayatlarında acı acı görmeye başladılar. Ve en önemlisi generaller cuntasının "anarşi-bölücülük-kardeş kavgası" teraneleri altında ne yaman halk düşmanı ve sermaye uşağı bir rejimin piyonları olduğu kitlelerin gözünde açığa çıktı.

Bolivya Toprakları Nasıl Yağmalanıyor

* 640 dönüm toprak % 10 peşin 5900 dolara

Amerikan TIME dergisinin 15 Haziran 1981 tarihli sayısının ön sayfalarından birisi, tam sayfa bir ilana ayrılmıştı. Bu, bir ülke topraklarının satış ilanıydı.

İlanda yabancı sermaye, Güney Amerika'nın keşfedilmemiş, bakir ve alabildiğine verimli topraklarından Santa Cruz'da yatırım yapmaya çağrılıyor. Şartlar da oldukça uygun. En az 160 dönüm olmak üzere %10 peşin, taksitte kolaylık ve düşük faizle yalnızca 5900 dolar ödeyen herkes Bolivya'nın Santa Cruz Bölgesinde toprak sahibi olabilir. İster ekip, ister tatil için kullanın, yeter ki parasını verin. Bir kaç bin dolara Bolivya topraklarının bir kısmını satın alabilirsiniz!

Yabancı sermaye yatırım garantisi mi gerekli? O da yeralıyor ilanda. Aynen şöyle: "Bolivya'nın anti-komünist askeri hükümeti hür teşebbüse yardımcı iş koşullarını sürdürmektedir. Bu hükümetin iktidarda kalacağına dair her türlü işaret vardır. Bu açıdan, toprak değerleri şimdiden yükselmiştir..."

İlanda yeralmayan ise Bolivya halkının mücadelesi, Bolivya halkı gibi diğer halkların zulme, baskıya, sömürüye karşı yükselen mücadelesidir. Emperyalist işbirlikçisi, faşist yönetimler, halk düşmanı cuntalar varsin ülke topraklarını emperyalistlere üs diye peşkeş çeksin, açıkça satılığa çıkarsın. Bu toprakların gerçek sahipleri, emekçiler, bu leşleri elbet topraklarından söküp atacaktırlar.

THE WORLD'S LAST VIRGIN FERTILE LAND FOR SALE

Santa Cruz, Bolivia, South America

MUM 160 ACRE HOMESTEAD FOR ONLY \$5,900, 10% DOWN AND BALANCE WITH MONTHLY PAYMENTS AND LOW INTEREST.

* CEPHE ESAS OLARAK SİYASAL BİR BİÇİMLENMEDİR. BİR BAŞKA DEYİŞLE CEPHE NİHAİ AMAÇLARI ÇOĞUNLUKLA AYNI OLMAYAN DEĞİŞİK SOSYAL GÜÇLERİN KISA VEYA DAHA UZUN ERİMLİ SOMUT HEDEFLER VE PROGRAMLAR ETRAFINDA MERKEZİ BİR ÖRGÜTLENMESİDİR VE BİR SİYASAL MÜCADELE ARACIDIR.

12 Eylül darbesiyle kurulan askeri diktatörlük bir yılını doldurmak üzere. İtiraf etmek gerekir ki, Kenan Evren cuntası bu bir yıl içinde iktidara yerleşmek ve ülkenin geleceğine ambargo koymak yolunda bir hayli mesafe katetti.

Bilindiği gibi, faşizm ister Mussolini ve Hitler yoluyla iktidara gelsin, isterse Papadopoulos, Pinochet, Kenan Evren vb. gibi bir askeri darbeyle merkezi yönetime el koysun, demokratik kurumları ancak adım adım kendi kontrolüne alıp istediği şekilde biçimlendirir.

Kendisine MGK adını veren komutanlar cuntası da Türk Silahlı Kuvvetleri marifetiyle yönetime el koyar koymaz, yasama organını ve Anayasayı kaldırıp bütün merkezi yetkileri kendi elinde toplamakla işe başlamıştır. Bundan sonra kendine bağlı bir kukla hükümet oluşturarak yürütme erkini kontrole yönelmiş, yüksek hukuk organlarını etkisizleştirmekten başlayarak askeri mahkemeleri kendi siyasal baskı aracı yapmıştır. Bütün yurttaki sıkıyönetimle, yani askeri hiyerarşi vasıtasıyla kendi diktatörlüğünü giderek yerel birimlere kadar uzatmıştır. Devlet organlarının, teknik birimlere ve hizmet sektörüne varıncaya dek, olağanüstü yetkilendirilmiş emekli subaylarla bir çeşit askerileştirmiştir. Nihayet sivil yargı mekanizmasının bağımsızlığının temel şartlarından olan hâkim teminatı kaldırılarak, bu mahkemeleri de Adalet Bakanlığına ve kendi kendini Devlet Başkanı ilan eden Kenan Evren'e bağlamıştır. Aynı zamanda üniversitelere ve yüksek okullara da el atarak yüksek öğretimdeki birinci derecede yönetici atamalarını doğrudan Kenan Evren'e bağlamıştır.

Öte yandan faşist dikta, ilk günden başlayarak politik veya ekonomik-demokratik nitelikli işçi sınıfı ve emekçi halk örgütlenmelerine saldırmıştır. Kitle halinde tutuklamaları gitgide genişletmiştir. Resmî makamlara göre 12 Eylül'den Haziran'a kadar politik nedenlerle tutuklanan veya gözaltına alınanların sayısı 120.432'dir. Gerçek rakamın bundan da yukarıda olduğunu tahmin etmek güç değildir. 443 kişi polis-asker tarafından öldürülmüş, onbinlerce kişi iskenceden geçirilmiştir. Gene askeri dikta, işçi semtlerinden Kürdistan köylerine kadar ülkenin dört bir yanında operasyon veya arama adı altında militarist terör es-

ANTI-FAŞİST CEPHE CUNEDENLERLE K

tirmektedir.

Özetle, bir sene içinde Türkiye bir askeri zindanlar, iskenceler, darağaçları ve militarist operasyonlar ülkesi haline gelmiştir.

Cunta bütün bunları yaparken, anti-faşist güçlerin 12 Eylül öncesindeki dağılıklığı ve işbaşındaki askeri diktatörlüğe karşı olan toplumsal güçlerin demokratik cepheden yoksunluğu devam etmektedir.

Bu yazımızda, 12 Eylül'den bu yana bir yıla yakın zaman geçtiği halde niçin böyle bir cephenin kurulamamış olduğu konusu üzerinde durmak istiyoruz.

ÖNCÜ:İŞÇİ SINIFI

Cephe esas olarak siyasal bir biçimlenmedir. Bir başka deyişle, cephe nihai amaçları çoğunlukla aynı olmayan değişik sosyal güçlerin siyasal temsilcilerinin kısa veya daha uzun erimli somut hedefler ve programlar etrafında merkezi bir örgütlenmesidir.

Kuşkusuz ki cephe içinde sendikalar, diğer meslek örgütleri, gençlik ve kadın kuruluşları vb. gibi siyasal nitelikli olmayan demokratik kitle örgütlerinin de yeri ve önemli işlevi vardır. Ama cephe belirleyici olarak siyasal bir üst örgütlenmedir, yani bir siyasal mücadele aracıdır.

Bu nedenle cephenin hâlâ niye kurulamamış olduğu olgusunu birinci derecede siyasal boyutlarıyla ele almak gerekiyor.

Ve bu yazımızda sorduğumuz sorunun cevabını elbette ki 12 Eylül'den önceki süreçten başlayarak aramak zorundayız.

Türkiye toplumu kapitalist bir toplum olduğuna ve sınıf kristalleşmeleri bu çerçevede belirlendiğine göre, bugün sosyal muhalefetin her türlüşünün öncü gücü işçi sınıfıdır. Bu nokta hiçbir tartışma götürmeyen bir gerçekliktir. Burası, işçi sınıfının henüz tarih sahnesine çıkmadığı veya toplum içinde çok cılız kaldığı bir Afrika veya Asya ülkesi değildir. Türkiye Kürdistanı da dahil olmak üzere genel olarak Türkiye'nin sosyo-ekonomik ve siyasal yapısı kapitalisttir. Bu da kaçınılmaz olarak işçi sınıfının öncülüğünü tartışılmaz kılar.

Şu halde bugün Türk ve Kürt halklarının gündeminde askeri diktatörlüğe karşı bir anti-faşist cephe sorunu yakıcı olarak gündemdeyse, bunun da başını işçi sınıfı çekecektir. Şayet işçi sınıfı böyle bir toplumda

siyasal hareket açısından böyle bir cephenin fiilen kurulmasını ve yürütülmesini yönetecek politik örgütlenme düzeyinde değilse, sözkonusu topyekûn siyasal mücadelenin örgütlenmesi de elbette gecikir.

Bu yazımızın konusu olmayan ve kökeni çok eskilere dayanan nedenlerden dolayı dün de bugün de Türkiye işçi sınıfının politik bilinçlenme ve örgütlenme düzeyi, topyekûn halk ve demokrasi güçlerinin cephe gibi bir merkezi siyasal biçimlenmesini yönlendirecek düzeyde olmamıştır. Çünkü herşeyden önce işçi sınıfı politik hareketi, yani bizzat komünist hareketin kendisi, merkezileşmemiştir. Bizlerin, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin, gösterdiği ardı arkası kesilmez bütün çabalara, tüm bilimsel ve politik uğraşlara rağmen, dışımızdaki nedenlerden dolayı bölünmüşlük giderilememiş, bütün komünistlerin tek bir işçi sınıfı partisi çatısı altında birleşmelerim mümkün olamamıştır.

Türkiye işçi sınıfı politik hareketi platformunda yer alanlardan ikisi, uzun yıllar, soyut öncülük iddialarıyla komünist hareketin bölünmüşlüğüne reddetmişlerdir. Bunlardan birisi (TİP) daha sonra bu gerçeği kabul etmişse de sonra yine somut ve sağlıklı yaklaşmamıştır. Diğerinin ise (TKP) öteden beri sadece kendisini Marksist, Leninist gören tutumu bilinmektedir. Bu parti, ne yazık ki komünizm ve komünist taktikler adına, oysa hiç de komünistçe olmayan metotlarla içinde göreceli olarak güçlendiği sendikal hareketi uzun yıllar siyasal hareketin üstüne çıkarmış, siyasal alanda ise düpedüz sosyal demokrasi takipçiliği yapmıştır. Kendi içinde bir bütünsellik taşıyan bu politika doğal olarak komünist hareketin birliğini reddetmeyi ve ekonomizm yapmayı getirmiştir. Komünistlerle sosyal demokratların ittifakı sağ bir politikayla uygulanmıştır. Sonuçta bundan yararlanan önce sosyal demokrasi ve tabii ki genel olarak burjuvazi, bugün de faşizm olmuştur. Türkiye'de kendisini komünist ilan ederek, kendisi dışında komünist tanımayan bu anlayış, işçi sınıfının güçlü ve tek bir politik örgüte kavuşmasının önündeki başlıca engel olmuştur. İşçi sınıfımız böylesine yüksek örgütlenme düzeyine sahip güçlü ve tek bir merkezi otoriteye kavuşamayınca, üstelik de birçok sendikada aynı anlayış tarafından ekonomizm ve sendikalizm körüklendikçe, geniş işçi kitlesinin politizasyonu gecikmiştir. Yani işçi

TA'YA KARŞI MÜCADELE URULACAKTIR

sınıfı, bir türlü, ülkenin siyasal sahnesine ağırlığını koyamamıştır.

SÜBJEKTİF FAKTÖRLER

İşçi sınıfının politikleşme sürecinin hızlanamamasında rol oynayan ikinci sübjektif faktör, ileri sendikal hareketin son yıllardaki liderliğinin önemli bir bölümünün, politik mücadele önünde yalpalayan tutumlarıdır. Bütün ısrarlarımız ve sayısız önerilerimize rağmen ileri sendikal hareketin merkezi, işçi sınıfının genel politik hareketiyle gevşek dahi olsa bir işbirliğine yanaşmadığı gibi, güncel talepler etrafında demokratik bir platformun kurulmasını da gereğince önemsememiştir. Bu tür platformlar, hem kimi siyasal örgütlerin grupçu tutumlarından ötürü, hem de ileri sendikal hareketin gönülsüzlüğünden dolayı, havanda su dövülen ve kalıcı nitelik taşımayan biraraya gelişlerden öteye gidememiş, cephenin temelleri o yıllardan başlayarak atılamamıştır.

Bu durumda Türkiye Sosyalist İşçi Partisi sözügeçen koşullara tümüyle uygun olarak yaratıcı ve gerçekçi bir öneri getirmiştir. "Madem ki," demiştir TSİP, "tek bir işçi sınıfı merkezi siyasal otoritesine gitmek anılan nedenlerden ötürü daha uzunca bir süre alacaktır, şu halde genel hatlarıyla bilimsel sosyalist siyasal platformda olan politik güçler biraraya gelsinler ve topyekün demokratik hareket için *kollektif bir önderlik* kursunlar. Bu kollektif önderlik hem genel anti-faşist, anti-empyrist, anti-tekelleştirici ve anti-sovenist güçlerin biraraya gelmesini sağlayabilir ve giderek faşizm tehlikesine karşı geniş bir demokrasi hareketini bu yoldan kucaklayabilir; hem de somut pratik ve güncel görevler içinde ayrı bilimsel sosyalist politik örgütler arasındaki işbirliklerini ve diyalogları geliştirerek, bilimsel sosyalist siyasal birliğe hizmet edebilir."

Sonuçta "Merkezi Siyasal İşbirliği" çalışmaları başlayabilmıştır. Ne var ki, üst düzeydeki bu politik platforma katılan dört taraftan üçü, bu politik platformun, bir kollektif önderlik çekirdeği olduğu görüşünü paylaştıkları ve bunu dördüncü tarafa ısrarla vurguladıkları halde, kendisini Türkiye'nin Marksçı-Leninci ve "utkan savaşkan" partisi ilan eden TKP, bu kollektif önderlik anlayışına hiçbir şekilde yanaşmamıştır. Çünkü bu parti, kendini biricik öncü olarak görmeye anlamsız bir şekilde devam etmiştir. "Anlamsız bir şekil-

de" diyoruz, çünkü öncülüğün lafı olmayacağı, öncülüğün ideolojik-pratik bütünlük içinde politik yaşamda somutlanabileceği herkesin bildiği bir gerçekken ve sözkonusu parti bu vasıflardan çok uzakken, binbir pratik gösterge o partinin öncü olmadığını kanıtlarken, kof öncülük iddiaları anlamsız bir inattan öteye gidemezdi.

Böylece, adı geçen parti, Merkezi Siyasal İşbirliği platformunu, cephenin temellerinin atılması için bir manivela gibi görmemiş, bundan çok farklı olarak, kendi grupsal çıkarları ve küçük politik hesapları için bir araç gibi kullanmaya çalışmıştır.

Nitekim işlerine geldiği zaman bu siyasal platforma başvurmuşlar, gelmediği zaman onu hiçe sayarak, örneğin CHP ile beraberliği her zaman bu platforma tercih etmişlerdir. Ayrıca dürüst olmayan çeşitli yaklaşımlar da bu işbirliğinin güven faktörünün oluşup gelişmesine engel olmuştur.

DISK 7ci Genel Kurulunda "komünizm" adına başvurulmuş manevralar, onu izleyen İlksan Genel Kurulunda açık seçik CHP takipçiliği ve faydacı anlayışın birtakım MC'ci öğretmen kıyımcılarını bile listeye alacak kadar ileri götürülmesi birbiri ardısıra bardağı taşıran son damlalar olmuş ve bu platform çıkmaza girmiştir.

Oysa gazetemizin o sıralarda da açık seçik somutladığı gibi, bu politik platformun, diğer ilerici politik güçler için bir çekim merkezi haline getirilmesini amaçlamaktaydık. Ayrıca, bu dört politik gücün de içinde yer aldığı, DISK'in ve diğer belli başlı demokratik örgütlerin, sol sosyal demokratların ve buraya gelmeyi kabul eden, demokratik mücadeleyi önemseyen kimi "sol" grupların da bulunacağı bir demokratik Birlik Hareketini organize etmek büyük önem taşıyordu.

O zamana kadar denenmiş platformlardan farklı olarak önerdiğimiz bu Demokratik Birlik Hareketi, esas olarak siyasal nitelik taşıyacaktı. Ayrıca, oraya katılan tüm örgütlerin ve şahsiyetlerin oluşturacağı seyrek ama periyodik toplanan bir genel koordinasyon kurulu ile bunların en etkinlerinden oluşacak dar ve aktif bir yürütme komitesinin teşkil edilmesi somut biçimlenme önerilerimiz arasındaydı.

Sayet Merkezi Siyasal İşbirliği içinde olumsuz tavırlar ve grupçu anlayışlarla karşılaşılmasaydı, öte yandan demokratik örgütlerin en ö-

* DEMOKRASİ GÜÇLERİ LEHİNDEKİ, HALK DÜŞMANLARI ALEYHİNDEKİ BÜTÜN OBJEKTİF FAKTÖRLERE İLAVETEN UMUTLU OLMAMIZI SAĞLAYAN ASIL SÜBJEKTİF ETKEN, TSİP'İN, 12 EYLÜL'DEN BU YANA YENİ KOŞULLARA SÜRATLE İNTİBAKI, BU KOŞULLARDA SAĞLADIĞI BÜYÜK KONSOLİDASYONDUR.

nemlisi olan DISK bu önerinin önemini kavrayaydı, politik niteliği ağır basacak böyle bir biçimlenme, giderek anti-faşist cephenin temellerinin başlangıcı olacaktı. Demokratik Birlik Hareketinin yazılı kurallara ve somut organlara bağlı olarak kurulması, aynı zamanda, siyasal veya demokratik örgütlerdeki örgütlü en dinamik güçleri biraraya getirecekti. Belki böylesi bir biçimlenme her şeye rağmen askeri darbeyi önleyemezdi, ama demokrasi güçlerinin 12 Eylül'e çok daha hazırlıklı ve birleşmiş bir durumda girmesini sağlayabilir, aydınlardaki darbe sonrası yılgınlık, işçilerdeki başsızlık ve halk güçlerindeki şaşkınlık, tüm anti-faşist güçlerdeki bu dağınıklık sözkonusu olmazdı.

Temelleri atılmış böyle bir Demokratik Birlik hareketi, cuntanın istediği gibi atılabileceğini önler, mevcut temeller üzerinde hızla anti-faşist cephenin inşasına geçer, ayrıca sınıf güçlerimizin, devrimci-demokratik hareketin bu denli ağır darbeler yemesini engellerdi. Böylesi bir biçimlenme, en önemlisi, geleceğe dönük olarak, kitleleri etkin bir mücadeleye sevk edebilirdi.

12 Eylül'e bu temellerden ve böylesi zorunlu biçimlenmeden yoksun olarak girildi.

12 EYLÜL SONRASI DURUM

Darbeyi izleyen ilk on gün içinde, daha önce Merkezi Siyasal İşbirliğinde yer almış taraflarla süratle ilişki kuruldu, bir konferans önerildi. Ama Devrimci-Demokratların kesin ve olumlu yanıtı dışında, diğer iki tarafın ne yazık ki mütereddit tutumuyla karşılaşıldı. Aynı öneri, Ocak ayında iki ayrı platform halinde önerildi. Bir tanesi, politik birleşmeyi arzulayacak taraflara somut birleşme platformu şeklindeydi. Bu öneri, gündemine ve teknik noktalarına varıncaya dek, detaylandırıldı. Diğer platform ise demokratik işbirliği platformuydu. Ne var ki, TSİP'in baştan beri sürdürdüğü -ve sonuna dek de sürdüreceği- kararlı ve ısrarlı yapıcı tutuma karşılık, öbür tarafların kendi ideolojik ve politik bunalımlarını da gözetken, özünde gönülsüz, savsaklayıcı tavırları nedeniyle, bu uğraşlar da henüz somut, kalıcı ve etkin bir sonuca ulaşmış olmaktan çok uzaktadır.

Başlangıç adımı için bugünkü sorunun kilit noktası, ne yazık ki, cuntaya karşı mücadele edip etmemeyi

(Devamı 10. sayfada)

7. kuruluş toplantımıza gelen mesajlar (DEVAM)

LÜBNAN KOMUNİST PARTİSİ

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Komitesine

Saygıdeğer yoldaşlar,

Lübnan Komünist Partisi Merkez Komitesi, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin Yedinci Kuruluş Yılı'nı kutlamak ve selamlamakla gerçekten mutludur.

Partiniz kuruluşu ile birlikte, Türkiye'de Amerikan emperyalizminin boyunduruğuna, faşizme ve gericiliğe karşı verilen ilerici-yurtsever mücadeleye yepyeni bir güç olarak katıldı.

Yoldaşlar,

Amerikan emperyalizmi, özellikle İran Devriminden bu yana, ülkenize saldırılarını yoğunlaştırıyor. Ülke içindeki askeri varlığını güçlendirmenin ve yerli gerici güçlere dayanarak Türkiye'yi NATO'nun ileri bir karakolu haline getirmenin ve böylece bölgemizde yer alan ulusal kurtuluş hareketlerine karşı onu bir araç olarak kullanmanın ve nihayet, uluslararası tekellerin, emperyalist düşman güçler kampının amaçlarını gerçekleştirmek için çabalar sarfettiği günümüzde, Partinizin verdiği mücadelenin Türkiye'nin ilerici ve devrimci güçleri için büyük önemi vardır.

Ülkenizdeki Amerikan askeri varlığına ve iktidardaki askeri cuntanın despot politikasına karşı, Türkiye'nin bağımsızlığını korumak, halkınızın demokratik hak ve özgürlüklerini elde etmek için yürüttüğünüz mücadelelerin emperyalizme, siyonizme ve gericiliğe karşı yürüttüğü mücadeleye büyük bir destek olduğu açıktır.

Saygıdeğer yoldaşlar,

ABD emperyalizmi, Camp-Davit Planını girdiği çıkmazdan kurtarmak, Lübnan'daki Falanjistlerin yardımına yetişmek için, Filistin Kurtuluş Hareketine, Suriye'ye İsrail aracılığı ile giderek yoğunlaştırılan saldırıları düzenlemekte ve böylece bölgeyi her an patlamaya hazır bir askeri kamp haline getirmek için uğraşmaktadır.

Ancak biz şuna inanıyoruz ki, başta Sovyetler Birliği olmak üzere tüm dünyadaki dost güçlerin yardımı ile, ABD'nin bu yeni saldırıları da püskürtülecek, Vatan Hareketi, Filistin Devrimi ve Suriye arasındaki dayanışma güçlenerek sürecek ve Lübnan bağımsızlığı, birliği ve Araplığı korunarak demokratik gelişme yoluna girecek, Filistin Direnişi tek yasal temsilcisi FKÖ önderliğinde Devrimi-

ni koruyup bağımsız-ulusal devletini kurmayı başaracaktır. İşte bu nedenlerle Partilerimiz arasındaki yoldaşça ilişkilerin emperyalizme, siyonizme ve gericiliğe karşı ortak mücadele temelinde güçlendirilmesinin önemini bir kez daha vurguluyor, sizi içtenlikle selamlıyoruz.

Lübnan Komünist Partisi
Merkez Komitesi

FİLİSTİN HALK KURTULUŞ CEPHESİ

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Yedinci Kuruluş Toplantısı Başkanlığına...

Yoldaşlar,

Partinizin Yedinci Kuruluş toplantısını düzenlemeniz nedeniyle, en içten yoldaşlık duygularıyla sizleri kutlarız. Kuruluş toplantınızın, emperyalizmin yandaşı ve ülkenizin şu anda iktidarı olan askeri cuntaya karşı verilen mücadelede ve halkınızın tam kurtuluşunda verimli ve başarılı olmasını yürekten dileriz.

Biz Filistin Halk Kurtuluş Cephesi olarak inanıyoruz ki, Partiniz ve onun mücadelesi, gerek yurtsever ilerici güçlerin tümünün bir cephede toplanmasında gerekse egemen askeri cuntanın devrilmesinde ve demokrasi-nin gerçekleştirilmesinde, kısaca ilerici ve yurtsever güçlerin başarıya ulaşmasında ardarda başarılar kazanacaktır.

Yoldaşlar,

Sizin de pek yakından bildiğiniz gibi, biz bu aşamada, işgal altındaki ve diğer alanlardaki Filistin topraklarında, Camp-Davit anlaşmasının amaçlarının boşa çıkartılması, Filistin Kurtuluş Mücadelesinin direncinin artması ve Lübnan ve Filistin halklarımıza faşizmin ve siyonizmin bitip tükenmez bilmeyen saldırılarının püskürtülmesi için, uluslararası emperyalizm ve özellikle Amerikan emperyalizminin halkımıza ve Lübnan halkına yönelik siyonist ve faşist planlarının bozulması ve Suriye başta olmak üzere diğer Arap ülkelerinin ilerici direncinin artması için mücadele ediyoruz.

Biz Filistin Halk Kurtuluş Cephesi olarak inanıyoruz ki; başta Sosyalist Sistem ve onun öncüsü dost Sovyetler Birliği olmak üzere, uluslararası devrimden aldığımız destekle halkımızın davasını mutlaka başarıya ulaştıracağız. Çünkü biz, bu ilerici ve yurtsever amacımıza ulaşmak için gerekli olan iki zorunlu koşulu özellikle yerine getirmişiz. Bunlardan birincisi, davamız haklı bir davadır ve biz bu uğurda dövüşüyoruz,

ikincisi bu dava uğruna tüm yurtsever Arap halklarını seferber etmişiz.

Yedinci Kuruluş Yılı toplantınız için tekrar tekrar başarılar dileriz.

Yaşasın Filistin ve Türkiye'nin kardeşliği!

Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi
Polit Büro Merkez Siyasi Büro Üyesi
Tey'sir Kab'aa

FİLİSTİN DEMOKRATİK KURTULUŞ CEPHESİ

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Polit Büro Üyesi Yoldaşlar ve Merkez Komitesi Üyesi Yoldaşlar!.

Değerli yoldaşlar,

Partinizin 7. Kuruluş Yılı Kutlama toplantısı nedeniyle D.F.L.P. Merkez Komitesinin en içten ve sıcak selamlarını, tüm parti üye ve yöneticilerinize, sizin aracılığınızla iletiriz.

Değerli yoldaşlar,

Kuruluş Yıldönümünüz nedeniyle düzenlediğiniz kutlama toplantısı, emperyalizmin genel olarak Orta Doğu'ya yönelik saldırılarının arttığı bir dönemde, özel olarak geçtiğimiz Eylül ayında gerçekleştirilen askeri faşist diktatörlüğün yarattığı zor koşullar altında yapılıyor. 12 Eylül'de gerçekleşen bu askeri faşist diktatörlük, Türkiye'nin Amerikan emperyalizminin elinde bir maşa olarak kullanılmasını ve onun saldırı örgütü NATO'ya üyeliğinin sürgit devamını ve ülkenizde giderek gelişen demokrasi mücadelesini boğmayı amaçlamıştır.

Yoldaşlar,

Biz de Filistin Devriminin mensupları ve Filistin Kurtuluş Örgütü olarak, emperyalizmin "Camp-Davit" planında somutlanan amaçlarına ve işgal altındaki topraklarımızda ve Güney Lübnan'da halkımıza ve Devrimimize yönelik ardı arkası kesilmeyen İsrail saldırılarına karşı durmaktayız.

Biz, yürüttüğünüz mücadele ile, tüm ilerici ve demokratları ve askeri faşist diktatörlüğe karşı olan herkesi ve Türk ve Kürt halklarının en geniş Ulusal Cephesini kurmak için, mücadelenin gerektirdiği her türlü araç ve yöntemi kullanarak ve uluslararası destekten azami ölçüde yararlanmasını bilerek savaşım vereceğinize ve böylece ülkenizde demokratik bir yönetime dönülüp NATO ile bağları koparıp ABD'nin askeri üst-

lerinden memleketinizi arındırıp başarıya ve zafere ulaşacağınıza inanıyoruz.

Bizim bu inancımız, halkımızdan ve onun meşru ve tek temsilcisi FKÖ önderliğinde, kendi ulusal-demokratik haklarını elde etmek ve kendi kaderini kendisi tayin etmek için ve ana vatani üzerinde bağımsız devletini kurmak için, emperyalizmin ve düşman İsrail'in ve gericiliğin saldırılarını püskürtten halkımızın verdiği mücadeleden kaynaklanıyor.

Bir kez daha Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin 7. Kuruluş Yıldönümünü selamlar, Türkiye halklarının ve onun militan, örgütlü, ilerici güçlerinin askeri diktatörlüğe karşı yürüttüğü temeli Demokratik Türkiye'nin yaratılması olan amacına ulaşması ve böylelikle Arap dünyası halklarının ve Filistin halkımızın emperyalizme, siyonizme ve gericiliğe karşı verdiği mücadelenin yanında saf tutmasını dileriz.

Yaşasın Filistin ve Türkiye Halklarının Dostluğu!

Filistin Demokratik Kurtuluş Cephesi
(D.F.L.P.)
Merkez Komitesi

KÜRT DEMOKRAT PARTİSİ LÜBNAN SOL ÖRGÜTÜ

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Komitesine.

Militan selamlar...

Biz, Lübnan'da yaşayan emekçi Kürt halkı yoldaşlarımız adına, Partiniz'in Yedinci Kuruluş Yıldönümü vesilesiyle duyduğumuz sevinci sıcak ve yoldaşça selamlarımızı iletiyor, Partiniz'i içtenlikle kutluyor ve onun sürekli gelişmesini açılıp serpilmesini diliyoruz...

Yoldaşlar,

Partinizin düzenlediği yedinci Kuruluş ve Mücadele Yılı Kutlama toplantınız, memleketi ateş ve demirle idare eden, kin ve garaz dolu askeri cuntaya ve onun Türk ve Kürt halkına uyguladığı baskılara karşı ilerici bir ses oluyor ve Türkiye'de yer alan devrimci hareketi güçlendiriyor.

Türkiye NATO ve Amerikan emperyalizmi nezdinde önemli bir konuma sahiptir. Böylesine önemli bir konuma sahip ülkenizde emperyalizmin ve siyonizmin askeri cunta aracılığı ile oynadığı oyunun hangi amaçlara hizmet ettiği açıktır. Emperyalizmin amacı, Sovyetler Birliği'nin öncülüğünde verilen ilerici ve devrimci savaşımı engellemek, sosyalist hareketin yükselmesini ve gelişmesini durdurmaya çalışmak, bölgemiz halkları arasına fesat tohumları ekmek ve ülkenizi kendi çıkarları adına bir ileri karakol olarak kullanmaktır. Diğer yenden emperyalizm, bölgemiz halkları arasındaki dostluğun pekişmesini önlemek, Filistin Devrimini tam anlamı ile yoketmek ve işgal altındaki Arap topraklarındaki ege-

menliğini güçlendirmek böylece bölge halkını siyonizmin hakimiyeti altında tutmak amaçlarını da güdüyor.

İşte bu nedenlerle biz diyoruz ki, önümüzdeki mücadele yolu çetin engellerle doludur. Kuşkusuz bu engeller, Türkiye'deki ilerici ve devrimci partilerin güçsüzlüğünden, onların dayanıksızlığından ve yetersiz bir ideolojiye sahip olmalarından kaynaklanmıyor. Ülkenizde iktidarda bulunan askeri sistemin arkasında, Türkiye topraklarına üstleri ve tüm saldırgan varlığı ile yerleşmiş NATO ve emperyalizm var. Bu militaristlere ve onların yandaşlarına karşı başarıya ulaşmak için güçlü olmak ve fedakarca bir mücadeleyi omuzlamak gerekiyor. Ve yine bu nedenle ve ülkenizin içinde yaşadığı durum nedeniyle, bugün yurtsever güçler arasında birlik ve dayanışmanın vakit geçirilmeksizin kurulması büyük bir önem arz ediyor. İşte burada şu konu üzerine önemle parmak basmak isteriz ki, hiç kimse kendi özel düşüncelerine dayanarak, kendisini çok güçlü göstererek yahut parti çıkarlarını ön plana alarak ve sorunların altından kalkabileceğini sanmamalıdır.

Siz, ülkenizde sosyalizmin kurulması, uzun yıllar zulüm ve ulusal baskı altında ezilmiş Kürt halkının kendi kaderini kendisinin tayin etmesi, zulme ve zorbalığa karşı başarıya ulaşmada ilerici-yurtsever güçlerin bir cephesinin kurulması için yoğun bir çaba sarfediyor ve bu çabanın bir yan ürünü olarak Partiniz'in Yedinci Kuruluş Yılı kutlama toplantısını düzenlemiş bulunuyorsunuz.

Partinizin Yedinci Kuruluş Yılı toplantısı nedeniyle tekrar selamlarımı iletir çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Kürt Demokrat Partisi
Lübnan Sol Örgütü Bşk.

SURİYE KÜRT HALK DAYANIŞMA PARTİSİ

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi
Polit Büro Üyesi Yoldaşlar,

Militan Partinizin yedinci Kuruluş Yılı Kutlama Toplantısı nedeniyle Suriye Kürt Dayanışma Partisi Merkez Komitesi ve Kürt halkı adına ve Partinizin enternasyonalist-yurtsever mücadelesinin sürmesi dileğiyle en içten ve sıcak kutlama selamlarımı iletirim.

Militan yoldaşlar,

Partinizin Yedinci Kuruluş Yıldönümü Kutlama Toplantısında bir yandan Türkiye devrimci hareketi içinde, enternasyonalist ve yurtseverlik görevlerinizi yerine getirirken, öte yandan, Amerikan emperyalizminin uydu askeri faşist diktatörlüğe karşı demokrasi, komünist hareketin birliği ve bilhassa tüm Türkiye genelinde ilerici-yurtsever bir cephenin oluşturulması, Kürt ve Türk halkının ortak mücadele birliği teme-

linde, Kürdistan halkının kendi kaderini kendisinin tayin etmesi, işçi sınıfı ve Türk-Kürt emekçilerinin çıkarları için yorulmak bilmeyen bir mücadele yürütüyorsunuz.

Orta Doğu'da mücadele veren Kürt halkının ulusal kurtuluş savaşı karşısında takındığınız enternasyonalist tutumu biliyor ve takdir ediyoruz. İşte bu nedenle de aramızdaki süregelen dayanışmadan çok memnunuz ve kıvançlıyız. Birlikte önümüzdeki dönemde mücadelenin ileriki aşamalarında da ortak savaşım vereceğiz. Ve bu savaşım aramızdaki dayanışmanın sürmesi için elimizden gelen bütün olanakları sizin için seferber etmekten çekinmeyeceğiz. Bu aramızdaki varolan ilişkiyi daha da güçlendirecek ve pekiştireceğiz.

Tekrar sizin aracılığınızla halkınıza ve tüm Parti üyelerinize içtenlikle selam eder çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Suriye Kürt Halk Dayanışma Partisi
Genel Sekreteri
Salah Bedreddin

DAYANIŞMA

4. SAYISI ÇIKTI

- TSİP 7. Mücadele Yılında
- Generaller ülkemizi ABD'nin jandarması yapmak istiyor.
- DİSK GYK Üyesi Yaşar ARIKAN'la yapılan röportaj: Askeri Rejime Karşı Direniş Yaşıyor.
- Korgeneral Saffet Evren Kimdir?
- Abdullah Baştürk'ün 1 Mayıs savunması
- TÖB-DER Delegasyonu'nun FİSE Genel Kurulundaki konuşması
- Alman Sendikalar Birliğinin DİSK'le dayanışması.
- DİSK ve TÖB-DER yöneticilerinin ortak basın açıklaması.
- Barış, Yumuşama, Silahsızlanma.

Yazışma adresi: Postlagerkarte:
A 008766, 4220 Dinslaken.

GERÇEK YAYINLARI

* EĞİTİM DİZİSTİ 1

SOSYAL SINIF NEDİR ?
KAPİTALİST TOPLUMDA SINIF
MÜCADELESİ NEDİR ?

* EĞİTİM DİZİSTİ 2

KAPİTALİZM NEDİR ?

* EĞİTİM DİZİSTİ 3

EMPERYALİZM NEDİR ?

FAŞİZM NEDİR ?

ANTİ-FAŞİST CEPHE CUNTA'YA KARŞI... (7. sayfadan devam)

bile çeşitli gerekçelerle tartışan bir anlayışla karşı karşıya olmamızdır. 12 Eylül'ün ilk aylarında, cuntanın nitelendirilmesi, faşist olmadığının savunulması gibi başlayan bir tavır, Gazetemizin Mart sayısında da "Ankara'daki Askersel Cunta Faşist Değilse Nedir?" başlıklı yazımızda da belirttiğimiz gibi çok daha vahim noktalara ulaşmış, somutta cuntaya karşı mücadele etmeme tavrına kadar varmıştır.

Yıllarca soyut bir "UDC" edebiyatıyla havanda su dövenlerin, bugünkü çok daha çetin koşullarda cephe'den tek bir kelimeyle söz etmemelerinin nedeni acaba ne olabilir? İş o raddeye varmıştır ki, sözkonusu anlayış yüzünden cuntaya karşı ortak bir bildiri yayınlamanın, ya da öyle bir metin üzerinde anlaşabilmenin bile olanakları ve olasılıkları son derece kısıtlıdır. Çünkü, bu anlayışın sahipleri cuntaya karşı değildirler demek istemiyoruz, ama onlar cuntaya karşı oldukları halde cuntaya karşı mücadele anlayışı içinde değildirler. Resmi yayın organları bugün bütün güçlerin "cunta içindeki çatlağı" derinleştirmek noktasına yüklenmesi gerektiğini açıkça yazmaktadır. Oysa görev, bütün gücümüzü cuntaya karşı olan herkesi birleştirmek olmalıdır. Cunta içinde kanatlar düşünüp, bunlardan birisine hayırhah olmak ve "bütün gücümüzü bu çelişki, bu çatlağı büyütme harcayalım" demek, cuntaya karşı mücadele etmemekle özdeştir. Bu gibi sözümüne "taktik içinde taktik"ler, ve böyle "ince politikalar" gerçekte kaba bir uzlaşmacılıktır. Böyle "esnek" yollar, gerçekte kaskatı bir hareket-sizliktir.

Ama cunta hiç de öyle "esnek" değildir. Bulabildiğini, ele geçirebildiğini içeri tıkmakta, en gaddar, insanlık dışı işkencelere, militarist zindanlara göndermektedir.

Cuntanın gelişinden bu yana geçen bir yıl içinde siyasal işbirliği ve demokratik güçbirliği alanında ortak ne yapılmıştır? İtiraf edelim ki hiç bir şey. 12 Eylül 1981'de cuntaya karşı dörtlü bir bildirinin yayınlanması konusundaki önerimiz bu "esnek politika" yanlıları tarafından tereddütlerle karşılanmıştır. Aynı tutumdan (cuntanın ne olduğunu ve gerçek niteliğini bir türlü kabul etmek istemeyip cunta karşısında uysallık gütmekten) kaynaklanan aynı yanlış politika yüzünden, darbenin birinci yıldönümünde Kenan Evren cuntasını lanetleyen ortak bir metnin dörtlü olarak oluşturulması bile hayli güç gözükmektedir.

Bununla birlikte F.Almanya'da uzun Berimli ortak demokratik çalışmalar yapılması konusunda görüşbirliğine varılmıştır. Bu olumlu bir adımdır. Fakat Türkiye toprağında kapsamlı, etkili ve kalıcı bir siyasal işbir-

liği gerçekleşmedikçe bu adım fazla bir önem taşımayacaktır. Çünkü Avrupadaki göçmen işçilerimize dayanarak yapılacak bir mücadeleye bel bağlanamaz. Hiçbir şekilde tartışamayacağımız konu mücadelenin Türkiye toprağında ve 45 milyon insanımızın bağrında verildiği ve verileceğidir.

Dileyelim ki, Avrupada başlayan işbirliği:

a) Bundan önceki merkezi siyasal işbirliğinde olduğu gibi faydacı ve grupçu bir politikanın aracı haline getirilmesin;

b) ve en önemlisi işbirliği en kısa zamanda asıl mücadele alanında bütün kapsamıyla gerçekleşsin. Bu olmadıkça politik işbirliğinden söz edilemez.

Özellikle bu noktada, sorun, cuntaya karşı mücadele edip etmeme gibi hayati bir noktada düğümlenmiştir. Cuntaya karşı kararlı mücadele etmenin biricik ölçütü Türkiye'de iş yapmaktır ve merkezi otoriteyi elinde tutan cuntaya karşı Türk ve Kürt halk ve demokrasi güçlerinin ortak mücadele cephesini inşa etmektir. Bunun dışındaki herşey "dostlar alışverişte görsün" gibilerinden zevahiri kurtaracağını sanan avuntulardır. Meydanı Kenan Evren'e bırakmaktır.

SONUÇ

İşçi sınıfı platformundakiler, bırakalım -tek bir parti halinde birleşmeyi, tek bir merkezi demokratik birlik dahi kuramayınca, hem işçi yığınlarını cuntaya karşı harekete geçirme işi gecikmekte, hem de sınıfsal karakteri gereği yalpalayan ve bocalayan ara kesimler susmaktadır. Böyle olunca da, sosyal demokrasi, bir ara yalancı pehlivan misali demokrasi havariliğine heveslenmekte, fakat askeri konseyin yayınladığı tek bir bildiri dahi onun susedilmesine ve yeniden sinip köşeye çekilmesine yetmektedir. Oysa sosyal demokrasinin "dışındaki sol", işçi sınıfı politik hareketimiz öncülüğünde derlenip toparlandığı, özellikle işçileri aktif bir anti-faşist mücadeleye sokabildiği an, bu, sosyal demokrasiyi de yüreklendirebilecek ve devrimci-ilerici güçlerin yanısıra anti-faşist safların bu kesimi de aktifleştirebilecektir.

12 Eylül 1980 darbesinin birinci yılı dolarken cephe konusunda içinde bulunduğumuz durum, kabul edelim ki, iç açıcı değildir. Ama hemen ve kesinlikle söylemeliyiz ki, bu bir tesbittir, fakat ASLA ne yapacağını bilmemek değildir. Çünkü:

Halk ve demokrasi güçlerinin şu hanki durumu ihtiyaca cevap verecek düzeyde değildir. Ama faşist diktanın da durumu sallantıdadır. Ekonomiyi düzelttik, enflasyon oranını düşürdük teraneleri askeri seflerin karanlıkta ıslık çalmasından başka

birşey değildir. Yaptıklarını iddia ettikleri şeyi ne pahasına yapmışlardır? Halkı daha büyük bir sefalete iterek! Bu kaçınılmaz olarak, işçiler başta olmak üzere, emekçilerin sınıf kinlerini, sınıf öfkelerini bilemektedir.

Toplumun, kitlelerin suskun görünüşü kimseyi yanıltmamalıdır. Devletin elindeki kitle haberleşme araçları ile ağır baskı altındaki basın elbette herşeyi toz pembe gösterecektir. Ama kitlelerin homurtusu yükselmektedir. Özellikle işçiler büyük bir tepki içindedirler. Türkiye işçi sınıfı tarihinde hiç bir zaman politik bilinçlenmeye kitle halinde bu denli yakın olmamıştı. Hiç bir zaman politik etkinlik için böylesine elverişli bir ortam yoktu.

İşçi sınıfının yanısıra, Kürt ulusal demokratik hareketi de politik mücadelede yer almaya hazır dinç bir güçtür. Dinamik özellikli gençlik kitlesi cuntaya başkaldıracak en direngen güçler arasındadır. Yine basından üniversiteye ve sivil yargı organlarına kadar aydınlarda görülen uzlaşma ya da kış uykusuna yatma, hatta cuntayı destekleme tavrının da bütün aydınları kapsadığı söylenebilir. Örneğin yüzbinlerce öğretmen ve mühendis, ya da küçük memur, bu zümrenin asıl dinamik güçlerini oluşturmaktadır. Onlar dipdirdirler ve Kenan Evren çetesiyle uzlaşmamışlardır. Kırsal kesimdeki küçük üreticiler kendilerine değgin alınan kararlardan dolayı büyük hoşnutsuzluk içindedirler. Hatta bugüne kadar çoğunluğu tutucu çizgide kalmış esnaflar bile cuntaya tepki duymaya başlamışlardır. O esnaflar ki, 12 Eylül geldiğinde "Oh, anarşi bitti, dükkanımızı rahat rahat açacağız" diye adeta bayram etmişlerdi, şimdi ise onların tepkilerine hepimiz günlük hayatımızda tanık olmaktadır.

Demek ki, işçilerden başlayarak geniş çalışan yığınların öfkeden itiraza, oradan şikayete veya alçak sesle homurdanmaya varan derece derece tepkileri artık somut bir vakıadır.

Bu çok önemli bir objektif zemindir. İşbaşındaki cuntanın Türkiye için hayal ettiği uzun vadeli bir yarı-askeri dikta rejiminin de karşısındaki güçler işte bu geniş yığınlardır.

Cuntanın zor durumda olması sadece emekçilerin tepkilerinin artmasından ileri gelmiyor. Cuntayı getiren tekelciler arasında da kavganın kızıştığı, kimi tekelcilerin veya tekelci sözcülerin çeşitli ekonomik kararlara karşı açıktan eleştiriye geçtiği artık gazete sayfalarına bile yansımaktadır.

En önemlisi, halk hareketinin ve demokratik hareketin geleceği vardır, yarını vardır. Cuntanın ise yarını gerçekten karanlıktır. Bir baş-

ka deyişle, bütün somut göstergeler açıkça belirtiyor ki, halk hareketi yükselişe geçmeye namzetken, cunta kendi grafiğinin maksimumunu yaşamış ve şimdi inişe geçmiştir.

İşte tüm sessiz görünümüne rağmen, Türkiye büyük gürültülere gebe bir ülkedir. Bizim yapacağımız iş, bütün kadrolarımızla, bütün sempatizanlarımızla, işçiler başta olmak üzere toplumun her kesiminde politik etkinliği arttırmak ve buna paralel olarak değişik siyasal örgütlerin beraberliğini inşa etmek için yorulmadan, çaresizliği ve bugünkü çıkmaz gibi gözükken durumu abartmadan, ısrarla, inatla çaba sarfetmeye devam etmektir.

Bu saydıklarımızın dışında, Avrupa demokratik kamuoyunun tepkisinin artması da cuntayı sıkıştıran önemli bir etkidir. Bu konuda öteden beri en iyimser olan Metin Toker bile artık feryadü figan etmeye başlamış ve "Avrupa'da hava çok aleyhimize döndü" diye uyarılarını yoğunlaştırmıştır.

Demokrasi güçleri lehindeki, halk düşmanları aleyhindeki bütün bu objektif faktörlere ve tesbitlere ilaveten, umutlu olmamızı sağlayan asıl subjektif etken, TSİP'in, 12 Eylül'den bu yana yeni koşullara süratle intibakı, bu koşullarda sağladığı büyük konsolidasyondur. Bilimsel sosyalist politik hareketimiz, gerek bütünsel bir organizma olarak, gerekse bu organizmanın birimleri ve bireyleri olarak, çelikleşme yolunda, yöntem, teknik, üslup ve deney konusunda önemli adımlar atmıştır.

Hareketimiz, işçi sınıfının gerçek umududur. Bu tesbit güncelliğinin somut pratiği içinde kendisini her geçen gün daha da doğrulamıştır. Nevar ki, bu bizim için bir övünç kaynağıdır ama, asla yetinme vesilesi değildir.

Tam tersine bu gerçek bize her geçen gün daha büyük görevler, daha kapsamlı sorumluluklar, yani öncünün bütün gereklerini yerine getirmeyi yüklemektedir. İşçi sınıfımızı da halk güçlerimizi de kurtuluşa götürecek düzeydeki politik hareketi yaratmak üzere eksikliklerimizi ne denli giderirsek, onun etkisini ve alanını ne denli daha fazla yayabilirsek, şu anda yoksunluğunu çektiğimiz cepheyi de o denli çabuk ve sağlam inşa edeceğiz.

Bu yazımızda sorduğumuz sorunun asıl cevabı budur.

Ekonomik...

(Baştarafı 1. sayfada)

cak. Yaratılan "cebrî tasarruf" ortamında, işçilerin, köylülerin, memurların, küçük esnafın gelirleri çok azaldı. Bu uygulamalar oldukça cazip fonlar yaratmıştır. Bu fonlar, tekellerin homurtusunu dindirecektir. Böylece, ne tekeller, ne de özsal'ın politikaları zarar görecektir.

Halkımız ise, generallerin deyimi ile, buna da katlanacak kadar "çile-

keştir!" Halkımız eğer cunta için de çile çekmeye razı değilse zaten kimin elinden ne gelir ki...?

Evet! Bütün bu hesaplarda hesap dışı kalan çok hayati bir faktör var, o da Türkiye halkının, başta işçi sınıfı olmak üzere, artık boğazına kadar gelen bu çileyi daha fazla çekmektense bir an önce cuntadan kurtulmanın yoluna bakacağıdır. Zorbalıkla ekonomiyi kurtarma politikası

Toplu Konut Yasasının...

(4. sayfadan devam)

ücretin 1,5 misli ücretle çalışmakta olduğunu varsayarsak ülkemizdeki asgari yaşam düzeyinin epeyce üzerinde bir örnek almış oluruz. Bu ailenin net 70 metre karelik, brüt 90 metre karelik bir konuta talip olması durumunda inşaat maliyetinin metre karede 15.000 TL. olduğu dikkate alındığında arsa payı ile birlikte dairenin maloluşu 1,5 milyon liraya ulaşacak. Üç yıl içinde, örneğimizdeki ailenin bankaya 375.000 TL yatırması gerekecektir. Bu ise ayda 10.000 TL den fazla tutmaktadır. Halbuki ailenin toplam aylık kazancı 18.000 TL. civarındadır. Eğer bu aili birinci yıl toplam yatırması gerekenin dörtte birini yatırmak gibi bir erteleme içine girerse, diğer yıllar ayda 12 bin liradan fazla, hele hele iki yıl üst üste bir ertelemeyi sürdürürse son yıl ayda 20 bin liradan fazla para yatırmak zorunda kalacaktır. Hasılı ücretli çalışanların eğer elden çıkaracağı bir mülkü ya da hazırda parası yoksa bu yasa yoluyla ev sahibi olması ham hayalden başka birşey değildir. Demek ki,

giderek ekonominin de önüne, cuntacı halk düşmanlarının hiç mi hiç öngörmedikleri politik engeller dikecektir. Bugün tekelcilere, çalışan halkın sırtından, daha uzun yıllar faşizmin "huzur ve bereket cenneti"ni vaadeden Kocatopçu gibi cümle cuntacı taifesi, o zaman, halkın işi, ekmeği, hürriyeti ile hayalî ithalat-ihracat rakamlarıyla oynar gibi oynayanlardan bunun hesabını nasıl sorulduğunu görecektir!

yasadan işçi ve emekçilerine zici çoğunluğu yararlanamayacaktır.

Nevar ki, yasa koyucu yapılacak yapılara alıcı çıkacağını da bilmektedir. Bu alıcıların büyük bir bölümü emekçi halktan olacaktır. Bunlar da şu veya bu yolla edindiği bir başka mülkü elden çıkaranlar, ya yemeyip içmeyip kıyıya köşeye bir miktar para ayırmaya muvaffak olanlar veya emekliye ayrılırken kıdem tazminatı olan emekli işçi ve memurlar olacaktır. "Halkımızın birer yuvaya kavuşturulması" amacının uzanabildiği son nokta burasıdır.

Demek ki, Toplu Konut Yasası'nın çıkarılmasındaki esas amaç yukarıda açıklandığı gibi 25 Ocak kararlarının uygulanmasıyla ortaya çıkan ekonomik durgunluğun önüne geçici tedbirleri almak, inşaat alanında boy gösteren ve son aylarda "işleri iyice kötüleşen" sermaye kesimlerine kâr olanakları açmak ve ekonomiye nisbi bir ferahlama getirmektir. Yasanın ne "gecekondu sorunu" ne de "halkımızın yuvaya kavuşturulması" gibi bir meselesi yoktur.

1 Eylül Dünya Barış Günü

Baştarafı
12. sayfada

● ABD'nin Çevik Kuvvet adıyla bölgeye yerleştirdiği askeri birlikler, Kuzey Kıbrıs'ta Türk Silahlı Kuvvetlerinin denetiminde olan Ercan Havaalanını kullanmaya başlamışlardır.

● Sosyalist ülkelere karşı faaliyet gösteren ve Türkiye'deki askeri hava üslerini kullanan U-2 Casus uçaklarının etkinliği artmıştır.

● Demirel tarafından ABD ile imzalanan, fakat parlamentoya getirildiği takdirde oradan onay almayacağı belli olan SİA (Savunma ve İşbirliği Antlaşması) otomatikman yürürlüğe girmiştir. Bu antlaşmanın parlamento tarafından reddedilip suya düşmesi 12 Eylül darbesiyle önlenmiştir.

● Darbeden sonra Amerikan askeri yardımı artmış, ayrıca Almanya da yarım milyar mark tutarında askeri yardımı Türkiye'ye vereceğini açıklamıştır.

Kardeşler,

İşte bu açık kanıtlardan dolayı vurguyla söylüyoruz ki: Kenan Evren Cuntasına karşı topyekûn mü-

cadeleyi güçlendirmek halk güçlerimizin çıkarlarına olduğu kadar bölge halklarının da çıkarıdır. Bölge ve dünya barışının da çıkarıdır. Faşist cuntanın işbaşından uzaklaştırılması ABD'nin hem Türkiye'deki hem de Orta Doğu'daki çıkarlarına ağır bir darbe indirecek, onun militarist oyunlarını bozacaktır. Cuntanın devrilmesi sadece Türk ve Kürt halklarına değil, tüm Orta Doğu halklarına anti-emperyalist mücadelelerinde büyük bir soluk aldıracaktır. Orta Doğu'daki dengelerin barış, bağımsızlık ve sosyalizm güçleri lehine değişmesinde Türkiye halk güçlerinin mücadelesi hayatı önem taşımaktadır. Mücadelemizin anti-faşist zaferi ABD'nin gerginlik, silahlanma ve savaş kundakçısı manevralarının iyice yoğunlaştığı Orta Doğu'da barış çabalarına katkı getirecektir.

1 Eylül 1981'de gür sesimizle haykırıyoruz:

Yaşasın demokrasi, barış ve bağımsızlık güçlerinin birliği.

Kahrolsun Faşizm.

1 EYLÜL DÜNYA BARİŞ GÜNÜ

Yurttaşlar,

1 Eylül Dünya Barış Günüdür. Her yıl 1 Eylül'de ve onu izleyen hafta boyunca her ülkedeki barış güçleri, işçi sınıfı başta olmak üzere barış davasının taşıdığı önemi vurgularlar. Silahsızlanma, yumuşama, nükleer silahların kısıtlanması, kimyasal ve biyolojik silahların tümüyle yasaklanması, ayrı ayrı bölgelerde ve tüm dünyada barış ve güvenliğin geliştirilmesi konularını dile getirirler.

1 Eylül, Dünya Barış Hareketinde ve Barış Davasının asıl sahibi işçi sınıfında yerleşmiş bir gelenek haline gelmiştir.

Türkiye'de Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, Demokratik Kadın Hareketi, Sosyalist Gençlik Hareketi, her yıl olduğu gibi bu yıl da 1 Eylül gelenegini yaşıyorlar. Barış güçlerimizin bayrağını askeri diktatörlere ve onların ardındaki ABD ve NATO emperyalistlerine karşı yükseltiyorlar.

Kardeşler,

Bugün işçi sınıfımız, Kürt ulusal demokratik hareketimiz, tüm emekçi halk güçlerimiz, yani bütün devrimci, yurtsever ve demokratik güçlerimiz askeri-faşist bir diktatörlüğün zulmü altındadır. İktidarı gaspetmiş askeri cuntaya karşı verdiğimiz anti-faşist mücadele emperyalizme karşı verdiğimiz barış ve bağımsızlık mücadelesinden asla ayrı değildir. Tam tersine, demokrasi mücadelesi ile barış ve bağımsızlık mücadelesi bugün Türkiye'de her zamankinden daha fazla içiçe geçmiştir. Çünkü faşist diktatörlük sadece yükselen emekçi halk mücadelemize karşı kurulmamıştır. Yani 12 Eylül darbesi sadece Türkiye'yi ilgilendiren bir İÇ OLAY değildir. Bu darbe, aynı zamanda Amerika'nın ve NATO'nun Orta Doğu'ya ve Doğu Akdeniz'e yönelik yeni askeri ve siyasi planlarının bir parçasıdır.

Bilindiği gibi Afganistan'daki demokratik devrimden ve İran'daki Amerikancı Şah rejiminin yıkılmasından sonra ABD bölgemizde çok yönlü tertiplere girişmiştir. İş-

te 12 Eylül darbesi ve Kenan Evren cuntası da bu tertipler içindedir.

Amerika son yıllarda bölgedeki asker ve silah yığınağını büyük ölçüde arttırmış, yeni yeni Amerikan üsleri kurmuştur. "Çevik Kuvvet" adı altında vurucu Amerikan birliklerini yerleştirmiştir. Son derece iyi eğitilmiş bu Amerikan birlikleri herhangi bir Orta Doğu ülkesine yapılacak bir ABD müdahalesinde yıldırım hareketini başlatacaklardır. ABD ayrıca bölgedeki gerici-işbirlikçi rejimlerden oluşacak bir askeri pakt kurmaya çalışmış, bu olmayınca şimdi de NATO'nun etki alanını tüm Orta Doğu'yu içine alacak şekilde Basra Körfezine ve Hint Okyanusu'na dek uzatma planını getirmiş. Ayrıca 7ci Filosunun önemli bir bölümünü Hint Okyanusu'na ve Arabistan kıyılarına kaydırmıştır.

Bütün bu planlar içinde Türkiye'nin önemli bir yeri vardır. Çünkü Türkiye gerek stratejik açıdan çok önemlidir, gerekse muazzam bir sosyalist ve anti-emperyalist potansiyeli taşımaktadır.

TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ

ABD'nin ve NATO'nun Kenan Evren cuntasına verdiği görev, hem içerdeki emekçi halk hareketini bastırmak, hem de emperyalizmin bölgedeki militarist planlarını kolaylaştırmaktır. Bu nedenle 12 Eylül darbesi esas olarak ABD tarafından tertiplenmiştir. Bunun diğer kanıtları şunlardır:

● Darbeci generaller bu niyetlerini ilk kez 1 Ocak 1980'de verdikleri muhtıra ile açığa vurmuşlardır. Bu tarih Afganistan olayından dört gün sonraya rastlamaktadır. Hemen sonra, 9 Ocak'da bir Amerikan askeri heyeti Ankara'ya gelmiş ve ABD ile Türkiye arasındaki SİA diye bilinen ikili askeri antlaşma imzalanmıştır.

● 12 Eylül'den bir hafta önce Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen parlamento tarafından bir gensoru önergesi ile düşürülürken, aynı zamanda bölgedeki Amerikan ve NATO yanlısı hükümet politikası da mahkûm edilmiştir. Bu olay ABD yönetimini son derece rahatsız etmiştir. ABD Orta Doğu politikasında Türkiye'ye biçtiği görevi bu parlamentonun ve hükümetin yürütemeyeceğini iyice kavramış ve bunu da Batı gazeteleri açıkça yazmıştır.

● Darbeden 48 saat önce Hava Kuvvetleri Komutanı Şahinkaya alelacele Washington'a çağırılmış orada ABD Genel Kurmay Başkanı Rogers ile görüşüp aynı gün geri dönmüştür. Bilindiği gibi Beyaz Saray'ın o zamanki Orta Doğu politikası "Rogers Planı" diye adlandırılmaktaydı.

● 11 Eylül gecesi darbeci generaller bu eylemlerini ve kendilerini açıklamadan iki buçuk saat önce Amerikanın Sesi Radyosu darbeyi ve cuntayı haber vermiş, darbeyi kimlerin yönettiğini de açıklamıştır.

● Darbeden sonra Yunanistan NATO'ya geri dönmüştür.

● Emperyalizm ile işbirliği içinde olan ve bölgede olumsuz rol oynayan Orta Doğu ülkeleri ve özellikle Irak, Suudi Arabistan'la Türkiye'nin ilişkileri işbirliğine varacak ölçüde hızla gelişmiştir.

(Devamı 11. sayfada)